

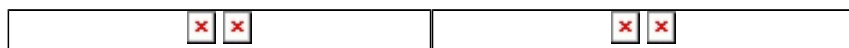
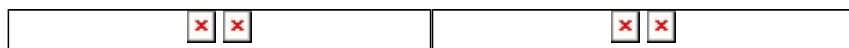
Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu im. nadkom. Józefa Bocheńskiego

<https://slaski.strazgraniczna.pl/sm/aktualnosci/40266,Mija-102-rocznica-walk-w-obronie-Slaska-Cieszynskiego.html>
05.09.2024, 05:55

Mija 102. rocznica walk w obronie Śląska Cieszyńskiego

Szymon Mościcki

Tradycyjnie funkcjonariusze Śląskiego Oddziału Straży Granicznej uczcili pamięć poległych obrońców Śląska Cieszyńskiego, którzy w 1919 roku walczyli o kształtowanie granic Rzeczypospolitej Polskiej.

Dzisiaj w kościele parafialnym pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Zebrzydowicach, dzięki uprzejmości ks. kan. Mariana Brańka, odprawiona została msza święta w intencji poległych obrońców Śląska Cieszyńskiego w 1919 roku. Mszę świętą, z udziałem poczty sztandarowego Śląskiego Oddziału Straży Granicznej, celebrował Kapelan Śląskiego Oddziału Straży Granicznej ks. ppor. SG Artur Suska, a ekumenicznie uczestniczył w niej Dziekan Ewangelicki ks. płk SG Kornel Undas.

W uroczystości wzięli udział: Komendant Śląskiego Oddziału Straży Granicznej płk SG Adam Jopek, Naczelnik Wydziału Analiz i Współpracy Międzynarodowej ppłk SG Adam Kurek, Komendant Placówki Straży Granicznej w Bielsku-Białej mjr SG Piotr Tomaszek oraz przewodniczący Zarządu Oddziałowego przy Śląskim Oddziale Straży Granicznej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy Straży Granicznej mjr SG Mariusz Wiśniewski.

Po zakończeniu liturgii jej uczestnicy, w asyście warty honorowej, złożyli wiązanki kwiatów i zapalili znicze na mogile żołnierzy na cmentarzu parafialnym w Zebrzydowicach, pod Krzyżem majora Wojska Polskiego Cezarego Hallera w Kończycach Małych oraz na cmentarzu ewangelickim i katolickim w Skoczowie. Oddali w ten sposób hołd poległym bohaterom.

Z uwagi na obostrzenia obowiązujące zarówno w Polsce jak i w Republice Czeskiej, wydarzenie miało skromniejszy charakter i odbyło się w ograniczonym gronie, z zachowaniem obowiązujących przepisów sanitarnych. Tym samym nie udano się na cmentarz w Suchej Górnej, Stanowie oraz Olbrachcicach. Wizyty na nekropoliach w Czechach były nieodłącznym elementem uroczystości w latach ubiegłych.

Konflikt zbrojny o teren wysoce uprzemysłowionego Śląska Cieszyńskiego pomiędzy Czechosłowacją a II Rzeczpospolitą, który wybuchł pod koniec stycznia 1919 roku, był kulminacją napięcia wynikającego ze sprzecznego interesu obydwu państw. Strona czechosłowacka opierając się na argumentacji przynależności historycznej regionu, dążyła do opanowania całego śląskiego (cieszyńskiego) przemysłu ciężkiego i strategicznego odcinka kolei koszycko-bogumińskiej. Równocześnie podobne roszczenia zgłaszała Polska w oparciu o granicę językowo-etniczną. Nie na długo sytuację uspokoiła tymczasowa umowa lokalnych organów władzy z 5 listopada 1918, którą strona polska przyjęła ze względny zadowoleniem i stanowiła podstawę dla podtrzymania roszczeń i utrzymania status quo, nie została uznana przez rząd czechosłowacki, który cały teren uznała za swój obszar suwerenności. Pobór do wojska miejscowej ludności przez Polskę i rozpisanie wyborów do Sejmu na 26 stycznia 1919 oznaczałyby utrwalenie władzy przez Polskę na spornym obszarze Śląska Cieszyńskiego i stanowiły dla Czechosłowacji bezpośredni pretekst do wojny. Po bezskutecznym proteście czechosłowackiego rządu i próbie oszukania miejscowego polskiego organu władzy o alianckim nakazie wycofania się, Czesi zaatakowali część Śląska Cieszyńskiego kontrolowaną przez Polaków. Armia czechosłowacka poczyniła szybkie postępy, zajmując do końca stycznia 1919 roku większą część Śląska Cieszyńskiego. Oddziały polskie dowodzone przez brygadiera Franciszka

Latinika, osłabione z uwagi na zaangażowanie polskiej armii w wojnę z Ukraińcami, stanęły wobec liczniejszych i lepiej wyposażonych wojsk czeskich. Po tym jak podczas bitwy pod Skoczowem siły wyrównały się, a Polska skuteczniej broniła się na linii Wisły, głównodowodzący wojsk czechosłowackich, Josef Šnejdárk, zastopował działania wojenne pod wpływem napływających od kilku dni wzmożonych nacisków międzynarodowych. Zbrojna interwencja Czechosłowacji doprowadziła do umiędzynarodowienia problemu. Kwestia rozgraniczenia Śląska Cieszyńskiego pomiędzy oba państwa została poruszona na trwającej od 18 stycznia konferencji pokojowej w Paryżu. Rezultatem wojny była określona w tzw. umowie paryskiej z dnia 3 lutego 1919 nowa linia demarkacyjna, która poszerzyła terytorium kontrolowane przez Czechosłowację. Ponad rok później granica ta została jeszcze bardziej przesunięta na korzyść Czechosłowacji, a powstałe w ten sposób Zaolzie, zamieszkane w większości przez Polaków, zostało wcielone do Czechosłowacji. Taki podział Śląska Cieszyńskiego był niesatysfakcjonujący przede wszystkim dla Polski, która próbowała odwrócić sytuację tego terenu, zajmując Zaolzie w 1938 roku.